

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії

**Збірник наукових праць
Рівненського державного гуманітарного університету**

Випуск 30

Рівне – 2018

УДК 94(477) + 94 (100)

А 43

Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 30. – Рівне: РДГУ, 2018. – 241 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор:

Постоловський Руслан – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук (м.Рівне)

Заступник головного редактора:

Шелюк Людмила – кандидат історичних наук, професор (м.Рівне)

Відповідальний редактор:

Шеретюк Валерій – кандидат історичних наук, доцент (м.Рівне)

Редакційна рада:

Давидюк Руслана – доктор історичних наук, професор (м.Рівне)

Жарна Криштоф – доктор хабілітований в галузі історії, професор (м.Жешув, Республіка Польща)

Киридон Алла – доктор історичних наук, професор (м.Київ)

Троян Сергій – доктор історичних наук, професор (м.Київ)

Фісанов Володимир – доктор історичних наук, професор (м.Чернівці)

Шугаєва Людмила – доктор філософських наук, професор (м.Рівне)

Члени редколегії:

Галуха Любов – кандидат історичних наук, доцент (м. Рівне)

Жилюк Сергій - доктор історичних наук, професор (м.Остріг)

Майзнер Роберт - доктор хабілітований в галузі історії, професор (м.Ченстохова, Республіка Польща)

Соммер Ханна – доктор гуманітарних наук в галузі соціології, професор (м.Жешув, Республіка Польща)

Степанков Валерій – доктор історичних наук, професор (м.Кам'янець-Подільський)

Стоколос Надія – доктор історичних наук, професор (м.Рівне)

Чухліб Тарас – доктор історичних наук, провідний науковий співробітник (м.Київ)

Швецова-Водка Галина – доктор історичних наук, професор (м.Рівне)

Шеретюк Руслана – доктор історичних наук, професор (м.Рівне)

*Друкується за рішенням Вченої Ради Рівненського державного гуманітарного університету,
протокол № 10 від 30 листопада 2018 р.*

**Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
Серія КВ №15857-4329Р**

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України «Про державну реєстрацію періодичних видань» часопис «Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії» визнано фаховим виданням у галузі історичних наук (наказ № 820 від 11.07.2016 р.)

ISSN 2519-1942

Адреса редакції: 33027, м. Рівне, вул. Пластова, 31,
історико-соціологічний факультет РДГУ,
isf_rdgu@ukr.net
<http://isf.rv.ua/>

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2018

РОЗДІЛ 5. РЕЦЕНЗІЇ, АНОТАЦІЇ, ОГЛЯДИ

УДК 94(477.81)

Валерій Шеретюк

ПОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ НА ФЕНОМЕН «ПРАЗЬКОЇ ВЕСНИ» 1968 р.

(Рец.: Криза комуністичної системи в Чехословаччині: «Празька весна» 1968 р. та утвердження режиму «нормалізації»: монографія / Р.М. Постоловський, І.О. Десятничук, А.В. Слесаренко, І.В. Філіпчук; за ред. Р.М. Постоловського. – Рівне: Видавець О.Зень, 2018. – 240 с.: іл.)

Сучасні Чеська та Словацька Республіки є сусідами України та мають низку схожих паралелей історичного розвитку з нашою державою, а тому природно, що історія Чехії та Словаччини стала предметом наукових зацікавлень українських дослідників. П'ятдесята річниця «Празької весни» 1968 р. актуалізує необхідність нового погляду на історію цієї непересічної події в історії комуністичної системи. Відтак, логічною стала публікація книги викладачів кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету, що присвячена п'ятидесятиріччю «Празької весни». Загальну редакцію книги здійснив відомий в Україні вчений-славист, професор Руслан Постоловський.

Дослідження фокусується на малодосліджених і дискусійних аспектах історії «Празької весни». Структурно робота складається з вступу, п'яти розділів, поділених на параграфи, висновків, списку використаних джерел та літератури, переліку умовних скорочень, іменного покажчика, резюме та переліку використаних ілюстрацій. Авторами проведено надзвичайно складну і кропітку роботу з опрацювання джерел, що дають можливість відтворити суспільний розвиток Чехословаччини 1968 р. Левова частка джерел на чеській та словацькій мовах.

У першому розділі (автор проф. Р. Постоловський) проаналізовано історіографію чехословацьких подій кінця 1960 – початку 1970-х років. Автор виділив шість груп праць з історії «Празької весни»: 1) радянська та чехословацька офіційна історіографія 1970–1980-х років; 2) історіографія самвидаву та еміграції; 3) чеська та словацька історіографія після 1989 р.; 4) західна історіографія; 5) російська історіографія; 6) українська історіографія. Особливої уваги заслуговує аналіз новітньої чеської та словацької історіографії проблеми. У роботі підкреслюється, що за обсягом це чи не найбільший масив публікацій з новітньої історії. У дослідженнях чеських і словацьких істориків широко використовуються матеріали і документи засекречених раніше партійних, державних та правоохоронних архівів, які знаходяться у Центральному державному архіві Чеської Республіки (м. Прага) та Словацькому національному архіві (м. Братислава). Вчений наголошує, що попри значний інтерес, який викликає проблема суспільно-політичного розвитку Чехословаччини другої половини ХХ ст., без належної уваги дослідників або із різнополярним трактуванням залишаються такі питання, як визначення та характеристика етапів становлення та розвитку ідей «Празької весни»; характер суспільно-політичних перетворень у Чехословаччині кінця 1960-х рр. та їх спрямованість; аналіз філософської, економічної та політологічної складових концепції суспільно-політичної реформи «Празької весни»; еволюція внутрішнього змісту та практичної діяльності недержавних організацій та об'єднань; роль чехословацьких ЗМІ у процесі лібералізації чехословацького суспільства; роль масового демократичного руху «знизу» та ступінь його радикалізму; становище окремих верств та груп населення, а також національне та релігійне питання в умовах реалізації принципу свободи слова (с. 29-30).

Другий розділ (автор доц. І.Філіпчук) присвячений визначенню передумов, причин та етапів формування ідей «Празької весни». Інтелектуальна підготовка демократичного руху 1967–1968 рр. обумовлена, на думку автора, різновекторною діяльністю чехословацьких письменників, філософів, істориків, економістів, політологів, які сформували концепцію «демократичного соціалізму». Інтелектуали дійшли спільного висновку про необхідність лібералізації суспільно-політичного життя країни і, незважаючи на супротив партійного керівництва, сприяли зростанню вимог демократизації суспільства. Важливою передумовою «Празької весни» став ІV з'їзд Спілки письменників Чехословаччини, який детально описаний у розділі. На з'їзді чеські письменники, В. Гавел, М. Кундера, П. Когоут, Л. Вацулік, І. Кліма, своїми виступами проявили себе як опозиційні політики (с. 66).

У третьому розділі (автор доц. І. Десятничук) з'ясовано особливості становлення елементів громадянського суспільства в умовах лібералізації комуністичного режиму в Чехословаччині. Дослідник наголошує, що розповсюдженою формою структуризації суспільства в Чехословаччині стали недержавні та громадські організації, які за відсутності інших ефективних способів вираження

громадської думки виступили на захист громадських свобод, рівності та соціальної справедливості. Кількісно в країні переважали громадські організації, що були прив'язані до певного соціального середовища і орієнтувалися на внутрішньогрупові інтереси – соціальні, економічні, політичні та професійні.

Четвертий розділ (автор доц. І. Десятничук) присвячений аналізу регіональному виміру процесу демократизації часів «Працької весни». У ньому висвітлено регіональні ініціативи та питання децентралізації, а також активізацію національних меншини та релігійних конфесій в умовах розширення простору свободи. Часткова лібералізація вимагала вирішення і національного питання, оскільки для словаків, німців, поляків, угорців, українців, що жили в Чехословаччині, демократизація, насамперед, ототожнювалась із можливістю вільної національної самореалізації та посиленням впливу на процес прийняття рішень органами влади. Символом такої самореалізації для словаків стало перетворення країни на рівноправну федерацію чеського і словацького народів.

Заслугою на увагу оцінка автором актуалізації національного питання періоду «Працької весни», «якщо політика асиміляції німців була офіційною, то поляки і українці були жертвами прихованих заходів асиміляції як представники нечисленних національних меншин. Це спрямовувало лідерів меншин до активної участі у процесі демократизації, що був проголошений Програмою дій КПЧ, в якій наголошувалося на тому, що в соціалістичних умовах кожна з національностей – угорці, українці, німці та ін. – має право на національну ідентифікацію і суворе дотримання решти конституційних прав» (с. 134).

У п'ятому розділі (автор доц. А. Слесаренко) висвітлено процес реставрації бюрократично-централістської системи в ЧССР після інтервенції військ держав радянського блоку. Автор також проаналізував механізм утвердження режиму «нормалізації» та антитоталітарний опозиційний рух 1968-1972 рр. На підставі опрацьованого документального матеріалу А. Слесаренко дійшов висновку, що активісти чехословацького антитоталітарного опозиційного руху, запропонували власне бачення розвитку соціалістичної ідеології (від ліворадикальної до помірковано-соціалістичної), відкрито виступили проти військової інтервенції держав-учасниць ОВД та утвердження режиму «нормалізації» Г.Гусака, чим продемонстрували значний революційно-творчий потенціал. Попри певні ідеологічні розбіжності всі опозиційні угруповання об'єднувало прагнення демократизації країни і здобуття нею реального суверенітету. Вимагаючи організації та проведення вільних демократичних виборів, опозиція у Чехословаччині однією з перших у Центральній і Східній Європі висунула концепцію захисту прав людини. Опозиційні політичні угруповання перших років «нормалізації», об'єднавши прихильників реформ «Працької весни», засудивши існуючу систему командно-адміністративного соціалізму радянського зразка, започаткували боротьбу чехословацького суспільства проти тоталітаризму (с. 182–183).

Широко висвітлені у історіографії зовнішньополітичні аспекти історії «Працької весни», а саме – реакція радянського керівництва та його союзників по Організації Варшавського договору, дипломатичний тиск, військові маневри, переговори, погрози та вимоги до керівництва ЧССР «покласти край» діяльності реформаторів, що «становили загрозу завоюванням соціалізму», і, нарешті, вторгнення військ п'яти держав (операція «Дунай») та окупація країни, що стали відповіддю на політичну лібералізацію, поставивши крапку на її спробах вийти зі сфери впливу СРСР, – свідомо не знайшли висвітлення у праці рівненських істориків.

В обґрунтованому висновку наголошено, що елементи громадянського суспільства, які заявили про себе в Чехословаччині у 1968 р., були небезпечними для комуністичного тоталітаризму тим, що отримали можливість потужно впливати на свідомість громадян, навіть якщо це не спрямовувало останніх до активної участі в громадських заходах. Вирок комуністичному режиму в Чехословаччині був винесений ще в 1968 р., і як тільки відповідні історичні умови наступного разу (1989 р.) надали чехам та словакам можливість самостійно вирішувати свою долю, цей режим впав (с. 191).

Коллективна монографія «Криза комуністичної системи в Чехословаччині: «Працька весна» 1968 р. та утвердження режиму «нормалізації» є оригінальним, самостійним дослідженням, має вагоме наукове і теоретичне значення.

З М І С Т

РОЗДІЛ 1.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Федоришин Микола

ПІВНІЧНИЙ КОРДОН ПЕРЕСОПНИЦЬКОГО КНЯЗІВСТВА
У СЕРЕДИНІ XII СТОЛІТТЯ 3

Паславська Наталія

КЕРІВНИЦТВО КРАВЕЦЬКОЇ КОРПОРАЦІЇ ЛЬВОВА В XVI-XVIII СТ.:
ЦЕХМІСТРИ, СТОЛОВІ ТА СТАРШІ МАЙСТРИ 8

Смерека Богдан

ВОЛОЦА – ЛУЦА – КОРИТКІВ: ДО ІСТОРІЇ ДВОХ НЕВДАЛИХ ЛОКАЦІЙ
ОДНОГО МІСТЕЧКА В ПЕРЕМИШЛЬСЬКІЙ ЗЕМЛІ В XVII СТ. 12

Гурбик Андрій

КОЗАЦЬКА ЗВИЧАЄВО-ПРАВОВА КУЛЬТУРА У КОНТЕКСТІ
РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНО- КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН 21

Шеретюк Руслана, Стоколос Надія

МІСІОНЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ РИМО-КАТОЛИЦЬКИХ ЧЕРНЕЧИХ ОРДЕНІВ
НА ТЕРЕНАХ ВОЛИНИ (XVII – ПЕРША ПОЛОВИНА XIX СТ.):
СУТНІСТЬ, СПРЯМОВАНІСТЬ, НАСЛІДКИ 27

Візітів Юлія, Рогожина Катерина

ВИБРАНІ ОСОБИСТОСТІ: УКРАЇНСЬКІ КАРТВЕЛІ ДОБИ РОМАНТИЗМУ
(XVIII–XIX СТОЛІТТЯ) 33

Мартинчук Світлана

КУСТАРНЕ ВИРОБНИЦТВО ВОЛИНИ КІНЦЯ XVIII – ПОЧАТКУ XIX СТ. 39

Самчук Тарас

МУЗИЧНІ ЗАЦІКАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ
СВ. ВОЛОДИМИРА (1834–1863) 47

Проців Олег

ГОСПОДАРСЬКЕ ЗНАЧЕННЯ РОЗВЕДЕННЯ РАКІВ У ГАЛИЧИНІ
XIX – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ 52

Левчук Ірина

СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ ПРОСВІТНИЦЬКО-ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
БЛАГОДІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВОЛИНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ
XIX – ПОЧАТКУ XX СТ. 57

Прищепя Олена

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ В ПРИШВИДШЕННІ ТЕМПІВ КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ
ПОВІТОВИХ МІСТ ТА МІСТЕЧОК ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ
(КІНЕЦЬ XIX – ПОЧАТОК XX СТ.) 62

Галуха Любов РОЗВИТОК ЧОРНОСОТЕННОГО РУХУ НА ВОЛИНІ 1905–1914 рр.: РЕСУРСНИЙ АСПЕКТ	69
Давидюк Руслана, Микитюк Тетяна «ПОВОРОТНИЦТВО» ДО РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ: РОЛЬ БІЛЬШОВИЦЬКОГО ФАКТОРА	74
Бородинська Ліна ВНЕСОК ВОЛОДИМИРА МАРЦИНКОВСЬКОГО У РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ ПРОТЕСТАНТСЬКИХ СПІЛЬНОТ	82
Павлова Олександра «КИЇВСЬКА ФОРТЕЦЯ» КИЇВСЬКИЙ УКРІПЛЕНИЙ РАЙОН. ЛІНІЇ УКРІПЛЕНЬ КИЄВА, СТВОРЕНИХ 1929–1941 РОКАХ	88
Карпуніна Тетяна, Одарчук Тетяна УКРАЇНА В ПЛАНАХ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ НАПЕРЕДОДНІ ТА НА ПОЧАТКУ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	91
Малежик Дмитро ДІЯЛЬНІСТЬ ТВОРЧОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ ІЗ РОЗВ'ЯЗАННЯ МОВНОЇ ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНСЬКІЙ РСР У 1960-х рр.	101
Грубінко Андрій ДОСВІД ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ	105
Ліннік Юрій МОДЕЛЬ СПІВІСНУВАННЯ АВТОКЕФАЛЬНИХ ЦЕРКОВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ (ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД)	110
Томчук Любов ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЖІНКИ В КУЛЬТУРІ	113
РОЗДІЛ 2.	
ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ І МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ	
Озимчук Олег СТРАТЕГІЯ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО ВТОРГНЕННЯ У ФРАНЦІЮ (1346-1347) АНГЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ ЕДУАРДА III	117
Константинов Валентин СИТУАЦІЯ МОЛДАВСЬКОГО КНЯЖЕСТВА В КОНЦЕ 1615 НАЧАЛЕ 1616 ГОДА	123
Ціватий Вячеслав ВЕСТФАЛЬСЬКИЙ ПОЛІТИКО-ДИПЛОМАТИЧНИЙ ФІНАЛ ТРИДЦЯТИЛІТНЬОЇ ВІЙНИ (1618–1648): ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ	127

Кукса Александр БЕЛАРУСЬ В ПЕРИОД ПРАВЛЕНИЯ П. СКОРОПАДСКОГО	135
Щавлінський Микола БІЛОРУСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА І РОЗВИТОК БІЛОРУСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ В 1918 РОЦІ	138
Хахула Любомир 1918 РІК В УКРАЇНІ З ПЕРСПЕКТИВИ ПОЛЬСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ПАМ'ЯТІ (1989–2015)	143
Шамсутдинова-Лебедюк Тетяна КОРАН ТА ЕТИЧНІ ПРИПИСИ ІСЛАМУ	148
Срібняк Ігор ВСЕУКРАЇНСЬКА СПІЛКА ВІЙСЬКОВИХ ІНВАЛІДІВ УНР У ПОЛЬЩІ: ПРИЧИНИ ТА ПЕРЕБІГ КОНФЛІКТУ МІЖ ЦЕНТРАЛЬНИМ ПРАВЛІННЯМ ТА ТАБОРОВИМИ ФІЛІЯМИ (1923 р.)	152
Науменко Олена РЕПАТРІАЦІЯ ГРОМАДЯН СРСР З ТАБОРІВ DPs: НАПРАЦЮВАННЯ ПРАВОВИХ ЗАСАД (1944–1946 рр)	157
Опанасюк Тетяна РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНОГО ОПОЗИЦІЙНОГО РУХУ В РОСІЇ (КІНЕЦЬ 1989 – ПОЧАТОК 1991 рр.)	162
Панченко Андрій ПАРТІЇ, «ВИСІВ У ПОВІТРІ» НА ПОРОЗІ ОДНОПАРТІЙНОЇ СИСТЕМИ БССР	167
Мартинчук Інна РОЛЬ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО КУРСУ (НА ПРИКЛАДІ СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ)	171
Олюнина Ирина РАЗВИТИЕ ЭТНОГРАФИЧЕСКОГО ТУРИЗМА В ПРИГРАНИЧНЫХ РАЙОНАХ БЕЛАРУСИ И УКРАИНЫ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ	179
Сєвєрова Ольга, Биков Александр ВИТОКИ КОНЦЕПЦІЇ СУЧАСНОГО ІСТОРИЧНОГО МІФУ	182
Санжаревський Олег ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ В КІНЦІ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ	186
РОЗДІЛ 3.	
ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИЙ НАУКОВИЙ ДИСКУРС	
Прищєна Богдан ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВА МІСТА РІВНОГО У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХVІ – НА ПОЧАТКУ ХVІІ СТ.	191

<i>Антипчук Надія</i> МАЛОДОСЛІДЖЕНИЙ КРАЙ В ІСТОРІЇ ВЕЛИКОЇ ВОЛИНИ	204
<i>Михальчук Роман</i> ПРОДАЖ МАЙНА ЖЕРТВ ГОЛОКОСТУ В КОСТОПІЛЬСЬКИЙ МІСЬКІЙ УПРАВІ	209
<i>Алексійчук Лариса</i> САНІТАРНИЙ ПУНКТ / ШПИТАЛЬ ВОЄННОЇ ОКРУГИ «ЗАГРАВА» У СЕЛІ ТИННЕ НА САРНЕНЩИНІ	214
<i>Данильчук Віталіна</i> ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ У МІСТІ РІВНЕ В ПЕРІОД НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ	219
РОЗДІЛ 4. ПРОБЛЕМИ ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ТА ІСТОРІОГРАФІЇ	
<i>Блануца Андрій</i> ПЕРЕЯСЛАВСЬКА ЗЕМЛЯ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIII – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVI: ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ	226
РОЗДІЛ 5. РЕЦЕНЗІЇ, АНОТАЦІЇ, ОГЛЯДИ	
<i>Шеретюк Валерій</i> ПОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ НА ФЕНОМЕН «ПРАЗЬКОЇ ВЕСНИ» 1968 р. (Рец.: Криза комуністичної системи в Чехословаччині: «Празька весна» 1968 р. та утвердження режиму «нормалізації»: монографія / Р. М. Постоловський, І. О. Десятничук, А. В. Слесаренко, І. В. Філіпчук; за ред. Р. М. Постоловського. – Рівне: Видавець О.Зень, 2018. – 240 с.: іл.)	234

ISSN 2519-1942

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії

**Збірник наукових праць
Рівненського державного гуманітарного університету**

Випуск 30

Відповідальність за достовірність і точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей несуть автори опублікованих матеріалів та їх наукові керівники. Думки авторів статей з позицією редколегії можуть не співпадати.

Відповідальний за підготовку збірника до видання – **Валерій Шеретюк**

Комп'ютерна верстка – **Лариса Федорук, Владислав Самсонюк**

Обкладинка – **Григорій Волохов**

Підписано до друку 30.11.2018 р. Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Наклад 300. Замовлення № 226/1.

Віддруковано засобами різнографічного друку
ПП Самборський І.О.
вул Княгині Ольги, 8, м. Рівне, 33028

ISSN 2519-1942

Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Рівненський державний гуманітарний університет. Збірник наукових праць. – Вип. 30. – Рівне, 2018. – 241 с.

УДК 94(477) + 94 (100)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2018